

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia sierpnia 2010 r.

**Pani
dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska
Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
w Rzeszowie**

LRZ-4101-04-01/2010
P/10/111

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie, zwanym dalej „WIOŚ”, kontrolę wymierzania administracyjnych kar pieniężnych oraz ich egzekwowanie w okresie 2008 - I połowa 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 14 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wymierzanie przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska administracyjnych kar pieniężnych oraz ich egzekwowanie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą w postępowaniach w sprawach o ustalenie wymiaru kar biegnących oraz o wymierzenie kar wydano 100 decyzji. Łączna wysokość orzeczonych kar wyniosła 3.306.276 zł, z czego: 142.174 zł - orzeczono na podstawie 10 decyzji dotyczących przestrzegania ilości i rodzaju wprowadzanych do powietrza gazów lub pyłów określonych w pozwoleniu zintegrowanym lub pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do

powietrza, 2.685.897 zł - na podstawie 81 decyzji dotyczących przestrzegania warunków, co do ilości ścieków, ich składu, składu minimalnej procentowej redukcji stężeń substancji w ściekach oraz masy substancji w odprowadzanych ściekach przypadającej na jednostkę masy wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub wytworzonego produktu, określonych w pozwoleniu zintegrowanym lub pozwoleniu wodnoprawnym, 4.806 zł – na podstawie decyzji dotyczącej przestrzegania ilości pobranej wody, określonej w pozwoleniu zintegrowanym lub pozwoleniu wodnoprawnym, 479.056 zł - na podstawie 4 decyzji dotyczących przestrzegania warunków pozwolenia zintegrowanego lub decyzji określającej miejsce i sposób magazynowania odpadów wymaganej przepisami ustawy *o odpadach*, co do rodzaju i sposobu magazynowania odpadów, 4.327 zł – na podstawie 2 decyzji dotyczących przestrzegania poziomu hałasu określonego w pozwoleniu zintegrowanym albo w decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, 7.170 zł - na podstawie decyzji dotyczącej przestrzegania warunków decyzji zatwierdzających instrukcję eksploatacji składowiska odpadów wymaganej przepisami ustawy *o odpadach*, co do rodzaju i sposobu składowania odpadów.

W wyniku postępowania odwoławczego uchylono, wskutek uznania ich wadliwości, 5 decyzji dotyczących kar o łącznej wartości 273.577 zł - za nieprzestrzeganie warunków, co do ilości ścieków, ich stanu, składu minimalnej procentowej redukcji stężeń substancji w ściekach przypadających na jednostkę masy wykorzystanego surowca, materiału, paliwa lub wytworzonego produktu, określonych w pozwoleniu zintegrowanym lub pozwoleniu wodno - prawnym.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że 6 postępowań zakończonych wydaniem decyzji ostatecznej o karze biegnącej prowadzono w sposób przewlekły. Zwłoka liczona od zakończenia czynności dowodowych do wydania orzeczenia wynosiła od 1,5 do 4,5 miesiąca.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli WIOŚ prawidłowo realizował postanowienia zawarte w art. 299 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zm.), przy zawiadamianiu i przekazywaniu podmiotom korzystającym ze środowiska wyników pomiarów, stwierdzających przekroczenie lub naruszenia obowiązujących warunków korzystania ze środowiska.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, WIOŚ nie przestrzegał zasady naliczania podmiotom kosztów pomiaru, bezzwłocznie; po uprawomocnieniu się decyzji wymierzającej karę.¹ Odnosiło się to do 6 spośród 8 wydanych decyzji.

¹ pismo Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 25 maja 2009 r., nr DliO- 073/146/09/eg w związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 lutego 2009 r. (sygn. akt IV/SA/Wa/1601/08)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w rocznych planach pracy WIOŚ, które obejmowały plan kontroli, nie wyszczególniano do kontroli podmiotów ze wskazaniem posiadania przez nich decyzji określających warunki korzystania ze środowiska, tj. pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód do ziemi, pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu, decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, decyzję określającą miejsce i sposób magazynowania odpadów. Przy sporządzaniu, do planów pracy, wykazów podmiotów do kontroli WIOŚ nie miał wiedzy, czy podmioty te posiadały decyzje określające warunki korzystania ze środowiska. Fakt ten ustalany był dopiero podczas wykonywanej przez WIOŚ kontroli.

W 2008 r. zaplanowano i skontrolowano 233 podmioty, z czego 33 podmioty (14,2%) objęte zostały pomiarami, w 2009 r. zaplanowano i skontrolowano 418 podmiotów (wzrost o 55,7%), przy czym zmniejszył się do 4,1% udział podmiotów objętych badaniami, zaś na 2010 r. zaplanowano do kontroli 344 podmioty (spadek o 17,7%), z czego 78 podmiotów (22,7%) objęto kontrolą w I połowie 2010 r., zaś udział podmiotów objętych pomiarami stanowił 5,1%.

W okresie objętym kontrolą na podstawie 53 decyzji odroczone kary pieniężne w wysokości 4.405 tys. zł.

Stwierdzono, że w stosunku do 33 podmiotów upłynął w okresie 2008 - I połowa 2010 termin realizacji przedsięwzięcia, będącego podstawą do odroczenia terminu płatności kar.

W stosunku do 26 podmiotów, na podstawie art. 319 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, uznano że przedsięwzięcia będące podstawą odroczenia płatności i usunięcia ponoszenia kar zostały terminowo zrealizowane. Pozostałe 7 podmiotów nie zrealizowało, w wyznaczonym terminie, wymaganego przedsięwzięcia do odroczenia płatności kar. Do podmiotów tych skierowano stosownie do wymogów art. 320 ust. 1 *Prawa ochrony środowiska* decyzje, w których wskazano obowiązek uiszczenia odroczonej kary wraz z odsetkami za okres odroczenia, określonymi w przepisach działu III - ustawy z dnia 29 stycznia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dystrybucję środków finansowych pochodzących z administracyjnych kar pieniężnych.

Stwierdzono, że WIOŚ wyegzekwował kary pieniężne, których termin płatności upłynął w okresie objętym kontrolą. Łączna kwota kar wyniosła 214.314,34 zł, odsetki za zwłokę- 2.919,60 zł, zaś koszty upomnień - 88 zł.

W okresie 2008 - I połowa 2010 nie planowano i nie prowadzono kontroli wewnętrznych w sprawach o uiszczenie wymiaru kary bieżącej, wymierzanie kary, odroczenie terminu płatności, zmniejszenie lub umorzenie kary oraz w zakresie działań zmierzających do wyegzekwowania kar nie zapłaconych.

Przedstawiając powyższe ustalenia, uwagi i oceny Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi:

- zapewnienie rzetelnego prowadzenia postępowań o ustalenia wymiaru kary bieżącej oraz o wymierzenie kary poprzez skuteczną kontrolę bieżącą postępowań od stwierdzenia naruszenia do wykonania decyzji.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku nieskorzystania z tego prawa, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pani Inspektor w terminie miesięcznym, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.